

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จัดทำระบบบัญชีเงินเดือนและค่าแรง

4.1 จุดมุ่งหมายในการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง มีดังนี้

- ก. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ค่าแรงของพนักงาน
- ข. ควบคุมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าแรง
- ค. รวบรวมรายการหักเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของพนักงาน
- ง. รวบรวมรายได้และรายจ่ายของพนักงานแต่ละบุคคล
- จ. ค่ายอดเงินได้สุทธิ
- ฉ. จัดทำรายงานและเอกสารเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าแรง เช่น เช็ค, ทะเบียนเงินเดือนและค่าแรง (PAYROLL REGISTER)
- ช. จัดทำรายงานสำหรับหน่วยราชการ เช่น รายงานภาษีเงินได้
- ซ. การจ่ายเงินเดือนและค่าแรงด้วยเงินสดหรือเช็ค
- ฅ. จัดทำรายงานแจกแจงเงินเดือนและค่าแรง (LABOR DISTRIBUTION) และต้นทุนของงาน

4.2 หน้าที่และความรับผิดชอบ

หน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรงจะเป็นของผู้ใดเห็น ขึ้นอยู่กับขนาดและลักษณะการดำเนินงานขององค์กร ถ้าองค์กรมีขนาดใหญ่ และมีหน่วยงานคานบุคคลซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับพนักงานและมีอำนาจในการกำหนดอัตราเงินเดือน รายการหัก เงินชดเชย ชั่วโมงทำงาน ตลอดจนสภาพการทำงาน จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน และหน่วยงานที่พนักงานสังกัดก็จะเป็นผู้รายงานชั่วโมงการทำงานในหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง ถ้าองค์กรมีขนาดเล็ก ไม่มีหน่วยงานคานบุคคล เจ้าของกิจการจะเป็นผู้รายงานข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานต่อหน่วยงานบัญชีเงินเดือนและค่าแรงด้วยตนเอง

4.3 ขั้นตอนในการดำเนินงานของระบบบัญชีเงินเดือนและค่าแรง

ก. การบรรจุ, เลื่อนตำแหน่ง โยกย้าย ให้ออก เป็นข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง หน่วยงานคานบุคคล (PERSONNEL DEPARTMENT) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ

ขอมูลคานนี้

ข. การบันทึกชั่วโมงการทำงาน นอกจากขอมูลคานบุคคลแล้ว ขอมูลเกี่ยวกับชั่วโมงการทำงานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากในการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง การจดบันทึกชั่วโมงการทำงานเป็นหน้าที่ของ

- หน่วยงานปฏิบัติงาน รายงานที่ได้รับจากหน่วยงานปฏิบัติงาน คือ ชั่วโมงปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคลของการทำงานแต่ละวัน

- หัวหน้างาน จะรายงานชั่วโมงการทำงานของงานแต่ละงาน แต่ละชั้นตอน

หน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติงานและหัวหน้างาน มีดังนี้คือ

1. บันทึกชั่วโมงการทำงานของพนักงาน เพื่อจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง
2. ใ้ช้ตัวเลขที่จดบันทึกไว้วัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน
3. ใ้ใช้ตัวเลขแจกแจงต้นทุนและค่าแรง
4. บันทึกชั่วโมงการทำงาน เพื่อหน่วยงานราชการ หรือเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามกฎหมาย

รายงานจากหน่วยงานปฏิบัติงานซึ่งแยกรายละเอียดตามพนักงานแต่ละบุคคล แต่ละวัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกับรายงานของหัวหน้าซึ่งสรุปชั่วโมงการทำงานของงานแต่ละงานแต่ละชั้นตอน

ค. สรุปยอดเงินเดือนและค่าแรง เป็นหน้าที่ของหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง จะจัดทำรายงานภายหลังจากได้รับรายละเอียดขอมูลจากหน่วยงานคานบุคคลและหน่วยงานปฏิบัติงานหรือหัวหน้างานแล้ว หน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรงจะส่งรายงานสรุปยอดเงินเดือนและค่าแรงให้หน่วยงานจ่ายเงินเดือน พร้อมกับจัดทำใบสำคัญการจ่ายเงินประกอบด้วย

ง. การจ่ายเงินเดือนและค่าแรง พนักงานที่ทำหน้าที่ในหน่วยงานจ่ายเงินเดือนต้องมีความรับผิดชอบในการจ่ายเงินสดหรือเช็ค แต่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจดบันทึกชั่วโมงการทำงานและการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง จะต้องตรวจสอบว่าพนักงานที่ได้รับเงินมีชื่อตรงตามเช็คและมีเงินเดือนและค่าแรง

4.4 การควบคุมการดำเนินงาน แยกออกได้ดังนี้

ก. การควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานจะต้องมีการ

ปรับปรุงเทคนิคต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขข้อผิดพลาดของระบบงาน ขอบเขตของการควบคุม และเทคนิคที่ใช้ขึ้นอยู่กับระดับความถูกต้องของระบบ³ การควบคุมระบบคอมพิวเตอร์แยกออกเป็น

- ข้อมูล จะต้องถูกต้อง การจัดข้อมูลเข้ามีผู้ที่ตรงตามบัญชีหลัก ข้อมูลจะ
 ต้องไม่ซ้ำกันข้อมูลที่นำมาใช้หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขจะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจก่อน
 - โปรแกรม โปรแกรมที่เขียนขึ้นจะต้องเป็นที่ยอมรับกันเป็นเอกฉันท์ระหว่างผู้ใช้
 รายงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบจากการใช้โปรแกรมกับตัววางระบบงาน ก่อนที่จะวางระบบงานเพื่อจัด
 ทำแผนภูมิระบบงานและแผนภูมิโปรแกรม เพื่อเขียนโปรแกรม (PROGRAMMER) จะใช้เป็นหลัก
 ในการเขียนโปรแกรมนั้น จะต้องมีการพิจารณารวมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงาน
 เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ และสิ่งที่ต้องการใช้ การแก้ไขโปรแกรมก็จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ
 ก่อน และควรกำหนดระยะเวลาในการที่ยินยอมให้แก้ไขโปรแกรมได้ มิฉะนั้นจะทำให้เกิดการ
 ยุ่งยาก เพราะการแก้ไขโปรแกรมบ่อย ๆ จะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงการนำโปรแกรม
 ไปใช้ก็จะต้องผ่านการอนุมัติจากผู้มีอำนาจเช่นเดียวกับการแก้ไขโปรแกรม

- ผลที่ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของ CARD, TAPE, DISK
 และรายงานต่าง ๆ การแจกจ่ายรายงานต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องจัดส่งให้แก่งานที่เกี่ยวข้อง
 และใส่รายงานเท่านั้น ส่วน CARD, TAPE, DISK จะต้องให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเรียกว่า บรรณารักษ์
 (FILE LIBRARIAN) มีหน้าที่ในการเก็บรักษา CARD, TAPE, DISK และโปรแกรมต่าง ๆ
 โดยจัดเก็บรวบรวมเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือในห้องสมุด และจะนำออกมาใช้ใดจะต้องได้รับ
 การอนุมัติทุกครั้ง

ข: การควบคุมภายในของการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง⁴

1. หน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง จะต้องแยกเป็นอิสระ
2. หน่วยงานคานบคคลมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ

พนักงาน

3 BELINDA P. PAYNE, MANAGEMENT SYSTEMS AND COMPUTERS: ALEXANDER
 HAMILTON INSTITUTE, NEW YORK.P.45

4 VIVIAN R.V. COOPER, MANUAL OF AUDITING: GEE & CO (PUBLISHERS)
 LIMITED, LONDON.P. 59 - 61

3. ใ้หน่วยงานที่ไม่มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของบริษัทจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง
4. พนักงานในหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรงมีหน้าที่ในการคำนวณค่าแรงและจัดทำบัญชี
5. ผู้มีอำนาจอนุมัติบัญชีเงินเดือนและค่าแรงจะคงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง
6. แยกหน้าที่การวิเคราะห์ค่าแรงออกจากหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง
7. คงกำหนดวันที่แน่นอนในการจ่ายเงินเดือนและค่าแรง
8. พนักงานที่ถูกลดออกก่อนวันจ่ายเงินเดือน มีสิทธิ์รับเงินเดือนก่อนวันจ่ายเงินเดือนประจำเดือน
9. เงินเดือนที่พนักงานยังไม่ได้รับจะคงจกบัญชีในต้นที่ที่สรุปยอดเงินเดือนจ่ายและให้พนักงานเก็บเงินมีหน้าที่เก็บรักษา
10. พนักงานจ่ายเงินจะคงไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียม, การคำนวณเงินเดือนและค่าแรง หรือหน้าที่ทางการเงินค่าอื่น
11. พนักงานจะคงเซ็นชื่อก่อนรับเงินเดือนหรือเช็ค
12. พนักงานจ่ายเงินต้องหมุนเวียนกันทำหน้าที่ในการจ่ายเงินแก่พนักงานในส่วนต่าง ๆ
13. ให้มีพนักงานตรวจสอบภายในตรวจสอบการทำงานของบริษัทจ่ายเงินโดยไม่มี การบอกวงหนา

* 4.5 ขั้นตอนการดำเนินงานของระบบคอมพิวเตอร์

- 5 ระบบคอมพิวเตอร์มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้
  - 5 ก. การวางแผนและวิเคราะห์ระบบงาน เจาหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้
  - 9 - ผู้วิเคราะห์ปัญหา (PROBLEM ANALYST) มีหน้าที่ดังนี้
    1. รวบรวมข้อมูลและปัญหาที่อยู่ในกรอบงาน
    2. วางแผนและรวบรวมวิธีที่จะใช้แก้ปัญหา
    3. จัดทำรายละเอียดของปัญหาในรายงาน
  - ผู้วิเคราะห์ระบบ (SYSTEM ANALYST) มีหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำรายละเอียดของปัญหาที่ได้รับจากผู้วิเคราะห์ปัญหาให้เหมาะสมกับที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์
2. จัดทำแผนภูมิ สรุปส่วนสำคัญของปัญหาคำนคอมพิวเตอร์และขยายรายละเอียดของแผนภูมิเพื่อให้มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับเขียนโปรแกรม
3. ทดสอบข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าระบบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้
4. จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่ออธิบายถึงขั้นตอนในการจัดเตรียมและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ประเมินผลงานภายหลังจากโครงการเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้แน่ใจว่ารายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นเหมาะสมกับระบบงาน

มาตรฐานในการวิเคราะห์และวางแผนระบบงาน มีดังนี้

1. การ บัญญัติศัพท์เทคนิคที่ใช้กับระบบคอมพิวเตอร์ หมายถึง การอธิบายความหมายของศัพท์เทคนิค
  - 9 ALPHABETIC ข้อมูลที่เป็นตัวอักษร
  - ADDRESS เลขที่ของข้อมูลแต่ละรายที่อยู่ในหน่วยความจำ
  - ANALYSIS วิธีการแก้ปัญหโดยแยกศึกษารายละเอียดเป็นกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน
  - BLOCK ข้อมูลหลาย ๆ มารวมกันเป็นข้อมูลชุดหนึ่ง
  - BLOCK LENGTH ความยาวของข้อมูลแต่ละชุด
  - CARD บัตรข้อมูลที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นกระดาษและบันทึกข้อมูลโดยวิธีการเจาะรูบนบัตร
  - CORE MEMORY ส่วนหนึ่งของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหน่วยความจำมีหน้าที่เก็บรวบรวมรักษาข้อมูลก่อนที่จะนำไปคำนวณหรือพิมพ์ออกมาทาง PRINTER
  - CHARACTER ตัวอักษรและตัวเลข
  - CPU ส่วนหนึ่งของระบบคอมพิวเตอร์ เป็นตัวเครื่องจักรประกอบด้วยหน่วยคำนวณ เก็บข้อมูล และหน่วยควบคุมการทำงาน

COMPILER	เป็นโปรแกรมที่แปลคำสั่งจากภาษาคอมพิวเตอร์เป็นภาษาเครื่องจักร
COMPUTER LANGUAGE	ภาษาคอมพิวเตอร์เป็นภาษาที่ใช้เขียนโปรแกรม ประกอบด้วย ตัวเลข ตัวอักษร และเครื่องหมายเช่น ภาษา COBOL
DISK	เป็นเครื่องมือที่บันทึกข้อมูล มีลักษณะเหมือนแผ่นเสียงหลายแผ่นมารวมกัน โดยใบแผ่นอันเดียวกันเป็นชุด เรียกว่า PACK และข้อมูลที่บันทึกใน DISK สามารถนำมาใช้ใดก็ตามที่ไม่ต้องอ่านข้อมูลอื่น ๆ ที่บันทึกอยู่ก่อนแล้ว
DISPLAY	การที่แสดงผลปรากฏที่จอภาพ
DOCUMENT	เอกสารที่บันทึกข้อมูลเบื้องต้น เช่น รายงานฉบับที่พิมพ์ไว้เองปฏิบัติงานเอง เวลาจากหัวหน้างาน
DEBUG	ขบวนการแก้ไขโปรแกรมและระบบคอมพิวเตอร์
DATA	ข้อมูลซึ่งอยู่ในรูปตัวอักษร ตัวเลขและเครื่องหมาย
FIELD	ความยาวของข้อมูลแต่ละราย เช่น ข้อมูลเงินเดือน มีความยาว 7 หลัก
FILE	ข้อมูลหลาย ๆ ชุดมารวมกัน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าแรงของพนักงานทุกคน
FLOWCHART	แผนภูมิที่แสดงถึงขบวนการดำเนินงานและการวิเคราะห์ปัญหา
FUNCTION	จุดมุ่งหมายหรือลักษณะการทำงาน
FORTRAN	เป็นโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ชนิดหนึ่ง ย่อมาจาก
HARDWARE	FORMULA TRANSLATION
INPUT	ส่วนหนึ่งของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็นตัวเครื่องจักรและอุปกรณ์และจะทำงานตามโปรแกรมสั่ง เครื่องมือซึ่งจัดเตรียมและนำข้อมูลเข้าเครื่อง

INFORMATION

MAGNETIC TAPE

MASTER FOLE

MACHINE LANGUAGE

OPERATION

OUTPUT

PROGRAM

PUNCHED CARD

PROCESS

PRINTER

PERIPHERAL

RECORD

RECORD LENGTH

SORT

SUPERVISOR

SYSTEM

คอมพิวเตอร์

ข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งข้อมูล

บนกระดาษคัต หรือไอทีพี มีลักษณะเป็นขี้นยาว ๆ

ปกคลุมด้วยจุดนมเหล็กที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล การนำ
ข้อมูลมาใช้จะต้องอ่านข้อมูลตั้งแต่ RECORD แรกจน
กว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการจึงจะนำมาใช้ได้เป็นข้อมูลชุดหนึ่งที่ใช้เป็นมาตรฐานและเป็นข้อมูล
หลักที่ใช้ในการเปรียบเทียบเป็นภาษาเครื่องจักรที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถ
เข้าใจปฏิบัติตามคำสั่งได้

กรรมวิธีในการปฏิบัติงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

เครื่องมือนำข้อมูลออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์

เป็นคำสั่งชุดหนึ่งที่ตั้งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน
ตามขั้นตอนที่ต้องการเป็นบัตรข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโดยการเจาะรูบนบัตร
ข้อมูล

การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

เป็นเครื่องมือที่ขจัดข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์

เป็นอุปกรณ์ที่ติดกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น TAPE,
DISK, PRINTERข้อมูลหลาย ๆ รายการมารวมกันเป็นชุด เช่น ราย
ละเอียดข้อมูลการเงินเดือนและค่าแรงของนาย ก.

ความยาวของข้อมูลแต่ละ RECORD

การจัดเรียงข้อมูลให้อยู่ในลำดับเดียวกัน

เป็นส่วนของหน่วยความจำที่หน้าที่ในการควบคุมจัด
ลำดับของงานที่ทำ

ระบบการดำเนินงานที่ประกอบด้วยคน โปรแกรม

SOFTWARE

และเครื่องจักรที่ใช้ในการดำเนินงานรวมทั้งขั้นตอน
วิธีการดำเนินงานให้สำเร็จความมุ่งหมาย
เป็นกลุ่มของโปรแกรมที่เขียนขึ้น เพื่อให้เครื่อง
คอมพิวเตอร์ในส่วนที่เป็นเครื่องจักรทำงานตามที
ต้องการ รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่ง
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของกับระบบคอมพิวเตอร์

2. การออกแบบ INPUT และ OUTPUT หมายถึง การกำหนดขนาด ลักษณะและประเภท
ของข้อมูล ซึ่งแบ่งออกดังนี้

- การออกแบบบัตร INPUT , OUTPUT
- การออกแบบ TAPE INPUT , OUTPUT
- การออกแบบ DISK INPUT , OUTPUT
- การออกแบบ OUTPUT PRINTER

3. การวิเคราะห์ขั้นตอนในการดำเนินงานและเอกสารหลักฐาน แยกออกเป็น

- การวิเคราะห์ขั้นตอนในการดำเนินงาน สิ่งสำคัญที่ชี้แสดงถึงการวิเคราะห์ขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ แผนภูมิ (FLOWCHART) ซึ่งจัดทำขึ้นภายหลังจากได้วิเคราะห์ขั้นตอนในการดำเนินงานโดยตลอดและมีประสิทธิภาพแล้ว โดยที่แผนภูมิจะแสดงขั้นตอนในการดำเนินงานและมีคำอธิบายสั้น ๆ สำหรับแต่ละขั้นตอน แต่ไม่รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แผนภูมิ⁶ แยกออกเป็น

1. แผนภูมิระบบงาน (SYSTEM FLOWCHART) เป็นแผนภูมิแสดงขั้นตอนในการดำเนินงานทั้งระบบ

2. แผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) แสดงรายละเอียดแต่ละขั้นตอนของแผนภูมิระบบงาน รายละเอียดแต่ละขั้นตอนซึ่งเป็นแผนภูมิโปรแกรมจะมีประโยชน์ในการเขียนโปรแกรม

6 DICK H. BRANDON ; MANAGEMENT STANDARDS FOR DATA PROCESSING ; VAN NOSTRAND REINHOLD COMPANY. P. 57

เปรียบเทียบคุณลักษณะของ **SYSTEM FLOWCHART** และ **PROGRAM FLOWCHART**

SYSTEM FLOWCHART

PROGRAM FLOWCHART

1. แสดงขั้นตอนการดำเนินงานทั้งระบบ
2. ถ้าไม่เข้าใจอ้างอิงในการเขียนโปรแกรม อาจจะทำให้โปรแกรมไม่สมบูรณ์
3. รายละเอียดแต่ละขั้นตอนเป็นคำอธิบาย
4. แสดงค่าของตัวแปรเป็นคำอธิบาย

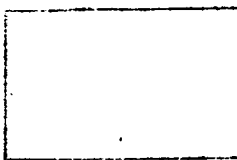
1. แสดงรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน
2. สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเขียนโปรแกรมโคตรบถวนสมบูรณ์
3. รายละเอียดแต่ละขั้นตอนใช้แทนด้วยตัวเลข เครื่องหมาย
4. แสดงค่าของตัวแปรด้วยตัวเลข และ เครื่องหมายทางคณิตศาสตร์

ประโยชน์ที่ได้รับจากแผนภูมิ

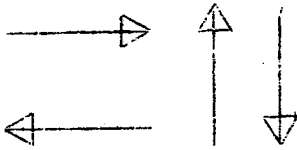
1. สรุปขั้นตอนในการทำงานให้สั้น ทำให้ง่ายต่อการเข้าใจมากกว่าคำอธิบาย
2. ขั้นตอนในการทำงานจะเป็นแนวเดียวกันตลอด
3. ขั้นตอนในการทำงานได้กำหนดขึ้นอย่าง เด่นชัดและง่ายต่อการแก้ไขข้อผิดพลาด
4. แผนภูมิจะครอบคลุมงานทั้งหมดที่จะต้องทำการเขียนแผนภูมิ จะต้องมีเครื่องหมายต่าง ๆ ดังนี้

ข้อมูลนำเข้าและออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์
(INPUT , OUTPUT)

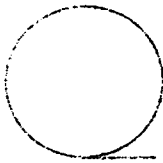
การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ (PROCESS)

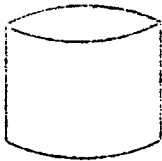
ลำดับและทิศทางการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่การรับข้อมูล การคำนวณ จนกระทั่งสิ้นสุดท่าย คือการนำข้อมูลไปพิมพ์หรือบันทึกข้อมูลลง CARD, TAPE หรือ DISK

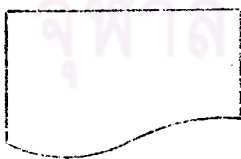
บัตรข้อมูลที่เจาะขอมุดเรียบร้อยแล้ว (PUNCHED CARD) และพร้อมที่จะอ่านเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

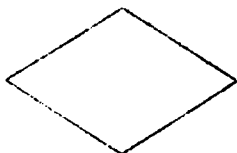
MAGNETIC TAPE เป็นตัวกลางที่ไปบันทึกข้อมูล

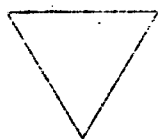
MAGNETIC DISK เป็นตัวกลางในการบันทึกข้อมูล

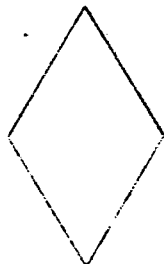
DOCUMENT เอกสารหรือรายงานที่ได้รับจากการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์

DECISION ทางเลือกในการปฏิบัติงานของโปรแกรม

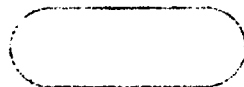
MERGE การรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 2 FILES ขึ้นไปเข้าด้วยกัน

SORT การจัดเรียงข้อมูลตามลำดับที่ต้องการ

OFF PAGE CONNECTOR เครื่องหมายแสดงว่ามีคั่นหน้าต่อไป

TERMINAL INTERRUPT การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
ในระบบโคสโมสโกลองแคว

- การวิเคราะห์หลักฐานเอกสาร เอกสารจะต้องมีลักษณะดังนี้
  1. มีข้อมูลรายละเอียดตามต้องการครบถ้วน
  2. เอกสารแต่ละประเภทจะต้องมีรายละเอียดไม่ซ้ำกัน
  3. เอกสารจะต้องกระชับรัดกุมและง่ายต่อการเข้าใจ
  4. ข้อมูลประเภทเดียวกัน ต้องรายงานในเอกสารแผนเดียวกัน

สิ่งสำคัญที่สุดในการปรับปรุงระบบงาน คือ ความถูกต้องของหลักฐานเอกสารที่ได้จากการดำเนินงาน การมีหลักฐานเอกสารที่ดีจะมีผลดีต่อการดำเนินงาน และทำให้โปรแกรมที่จัดทำขึ้นสมบูรณ์ เอกสารต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทุกขั้นตอนของระบบงาน และมีความสำคัญต่อการวางแผนระบบงาน การเขียนโปรแกรม และการทดสอบโปรแกรม

4. การรวบรวมปัญหา

ในการปรับปรุงแก้ไข หรือวางระบบงานใหม่ จะต้องทราบถึงปัญหาที่มีอยู่อย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้ค้นหาวิธีแก้ไข สิ่งที่เป็นในการรวบรวมปัญหา มีดังนี้

- ข้อมูลที่มีอยู่ การแก้ปัญหาระบบงานใดนั้น จะต้องศึกษาถึงข้อมูลที่มีอยู่อย่างละเอียดเพื่อค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้น

- หลักฐานเอกสาร ต้องพิจารณาถึงหลักฐานเอกสารที่มีอยู่ว่าดีหรือไม่ และสิ่งที่จะต้องการเพิ่มเติมมีลักษณะอย่างไร เพื่อใช้ช่วยพิจารณาในการรวบรวมปัญหา

- ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับหลักฐานเอกสาร คำนึงถึงความสัมพันธ์ด้านระยะเวลาด้วย เช่น รายงานเงินเดือนประจำเดือน จะต้องจัดทำขึ้นภายในระยะเวลาเท่าใดหลังจากได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเงินได้ของพนักงาน

- ปัจจัยภายนอกซึ่งมีผลกระทบต่อปัญหา ปัจจัยภายนอกส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถที่จะแก้ไขได้โดยระบบคอมพิวเตอร์ แต่ต้องแก้ไขโดยวิธีการปรับปรุงการบริหาร ปัจจัยภายนอก เช่น ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการคำนวณรายได้ของพนักงาน

5. การควบคุมหลักฐานเอกสารโดยใช้รหัสรหัส ในการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งมีเอกสารต่าง ๆ มากมาย ถ้าไม่มีการควบคุมอาจจะทำให้กระจัดกระจาย สูญหายไปได้ และในกรณีที่ต้องการใช้เอกสารฉบับใด ก็ต้องใช้เวลาในการค้นหา ทำให้สูญเสียเวลาและแรงงานโดยเปล่าประโยชน์ การควบคุมเอกสารหลักฐานแยกออกได้ดังนี้

- ระบบงานแต่ละระบบต้องจัดเรียงตามตัวอักษร เช่น ระบบงานด้านเงินเดือนและค่าแรง จะต้องมียุ่ลำดับก่อนระบบงานด้านพัสดุคงคลัง

- โปรแกรม จะต้องเรียงลำดับตามตัวอักษรของระบบงาน

- รายงานต่าง ๆ จะต้องเรียงลำดับตามเลขที่ของโปรแกรม

- บัตรข้อมูล CARD, TAPE, DISK จะต้องกำหนดเลขที่ตามระบบงาน

6. การกำหนดขั้นตอนของระบบงาน มีรายละเอียดดังนี้

- แต่ละระบบงานจะต้องมีแผนภูมิระบบงาน

- แผนภูมิระบบงาน (SYSTEM FLOWCHART) แสดงความสัมพันธ์ของโปรแกรม

- แผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) แสดงขั้นตอนของแต่ละ PROGRAM ในระบบงาน

- รายละเอียดต่าง ๆ ในแผนภูมิโปรแกรม PROGRAM FLOWCHART จะต้องเหมือนกับแผนภูมิระบบงาน (SYSTEM FLOWCHART)

- แผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) มีรายละเอียดดังนี้
  1. ขอมูลนำเข้าและออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์
  2. คำสั่ง เช่น การคำนวณต่าง ๆ
  3. แผนภูมิแสดงชื่อโปรแกรม เลขที่โปรแกรม ชื่อผู้วิเคราะห์ วันที่ทำ ชื่อระบบและเวลาที่ใช้ในการวางระบบงาน
  4. เวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งระบบ

7. จัดทำหนังสือคู่มือของระบบงาน จะต้องจัดทำขึ้นภายหลังจากได้จัดวางระบบงานเรียบร้อยแล้ว หนังสือคู่มือของระบบงานจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงานทั้งระบบ ดังนี้

- แผนภูมระบบงาน (SYSTEM FLOWCHART)
- แบบฟอร์ม INPUT , OUTPUT
- แผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART)
- โปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาคอมพิวเตอร์

ประโยชน์ของหนังสือคู่มือระบบงาน

- ใช้เป็นแบบแผนในการปฏิบัติงาน
- ใช้เป็นคู่มือในการอ้างอิง
- การปรับปรุง, เปลี่ยนแปลง, แก้ไขการดำเนินงานทำให้ง่าย
- เป็นประโยชน์ในการควบคุมระบบงาน

ข. การจัดทำโปรแกรม เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในขั้นตอนนี้ คือ ผู้เขียนโปรแกรม (PROGRAMMER) PROGRAMMER แยกออกได้ดังนี้

1.- APPLICATION PROGRAMMER มีหน้าที่ในการรับผิดชอบ - ดังนี้ -

- จัดทำแผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) จากยอดสรุปการดำเนินงานของแผนภูมระบบงาน (SYSTEM FLOWCHART) ซึ่งผู้วิเคราะห์ระบบ (SYSTEM ANALYST) ได้กำหนดขึ้น

- เขียนโปรแกรม โดยมีขั้นตอนตามแผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) ด้วยภาษาคอมพิวเตอร์ เช่น ภาษา RPG , COBOL , FORTRAN

- ตรวจสอบโปรแกรม หมายถึงตรวจสอบขั้นตอนของโปรแกรม และตรวจสอบบัตร

ข้อมูลที่เจาะข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมที่เขียน

- ทดสอบโปรแกรม โดยการนำโปรแกรมที่เป็นบัตรข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ แปลโปรแกรมเป็นภาษาเครื่องจักร และสมมติข้อมูลทดสอบความถูกต้องของโปรแกรมว่า ผลที่ได้รับเหมือนกับที่ต้องการหรือไม่

2. SYSTEM PROGRAMMER มีหน้าที่ในการบำรุงรักษาและปรับปรุงการทำงานของโปรแกรมคำสั่งอย่างอื่นที่สั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน (SOFTWARE) โดยทั่วไปแล้ว ผู้ชายหรือผู้ในเครื่องคอมพิวเตอร์จะเป็นผู้จัดทำ SOFTWARE ให้ แต่บางครั้งองค์การก็มีความจำเป็นต้องจัดทำ SOFTWARE ขึ้นเอง เพื่อให้เหมาะสมกับงานที่ทำ ดังนั้น หน้าที่จึงเป็นของ SYSTEM PROGRAMMER, SYSTEM PROGRAMMER จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเครื่องจักร และภาษาเครื่องจักร (MACHINE LANGUAGE) ที่ใช้อยู่เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการเขียนโปรแกรม

1. การกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานในรูปของแผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART)
2. การแปลแผนภูมิโปรแกรม (PROGRAM FLOWCHART) เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ตาม

ลำดับขั้นตอน

3. ตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม ในด้านขั้นตอนของโปรแกรม และการเจาะโปรแกรมลงบัตรข้อมูล
  4. สมมติข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม
  5. การแปลโปรแกรมจากภาษาเครื่องจักร เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
  6. การทดสอบโปรแกรมที่เป็นภาษาเครื่องจักร โดยใช้ข้อมูลที่สมมติขึ้น
- วิธีการทดสอบในการจัดทำโปรแกรม⁷ มีดังนี้

⁷ DICK H. BRANDON : MANAGEMENT STANDARDS FOR DATA PROCESSING ; VAN

1. **DESK CHECKING** เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานในขั้นแรก ประกอบด้วย
  - ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนภูมิ (FLOWCHART) เพื่อตรวจสอบว่าขั้นตอนของโปรแกรม ส่วนใดขาดหายไปบ้าง จะได้ทำให้สมบูรณ์และแน่ใจว่าเทคนิคที่ใช้อยู่ดีพอ และเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้
  - การสมมติข้อมูลเพื่อทดสอบโปรแกรมด้วยตนเอง แทนการทดสอบโปรแกรมด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้แน่ใจว่าโปรแกรมที่เขียนนั้นสามารถใช้งานได้

2. **PROGRAM PREPARATION** ภายหลังจากการตรวจสอบโปรแกรมที่เขียนด้วยภาษาคอมพิวเตอร์ ด้วยวิธี **DESK CHECKING** แล้ว จะนำโปรแกรมมาเจาะลงบัตรข้อมูล โปรแกรมที่อยู่ในรูปของบัตรข้อมูล เรียกว่า **SOURCE PROGRAM** จะต้องตรวจสอบว่า **SOURCE PROGRAM** ถูกต้องหรือไม่ ถ้าผิดก็จะได้แก้ไขให้ถูกต้องเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

3. **ASSEMBLY และ COMPILSTION** หมายถึงการแปลโปรแกรม **SOURCE PROGRAM** ซึ่งเป็นภาษาคอมพิวเตอร์ เป็นโปรแกรมภาษาเครื่องจักร ซึ่งเรียกว่า **OBJECT PROGRAM** โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และ **ASSEMBLY PROGRAM** ซึ่งเป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นโดยบริษัทที่ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการแปล **SOURCE PROGRAM** เป็น **OBJECT PROGRAM** เฉพาะในกรณีที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่า **SOURCE PROGRAM** ถูกต้อง

4. **PROGRAM TESTING** เมื่อโปรแกรมถูกต้องแล้ว จะต้องตรวจสอบโปรแกรมโดยใช้ข้อมูลที่สมมติขึ้น การตรวจสอบโปรแกรมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละโปรแกรม โปรแกรมที่ใช้อยู่แม้ว่าจะถูกต้องเป็นระยะเวลาหลาย ๆ ปี อาจจะพบความผิดพลาดในภายหลัง ถ้าการดำเนินงานมีปัญหาซึ่งไม่เคยพบมาก่อนเกิดขึ้น⁸ การทดสอบโปรแกรม ผลที่ได้รับไม่ถูกต้องกับความเป็นจริงอาจจะมีสาเหตุมาจาก

---

8 WALTER B. MEIGS, A.N. MOSICH, PRBERT F. MEIGS : FINANCIAL ACCOUNTING ;

- ความผิดพลาดในการเจาะบัตร
- ความผิดพลาดในการบันทึก TAPE , DISK
- การวิเคราะห์ระบบงานผิดพลาด
- ไม่ใ้กำหนดการสิ้นสุดของโปรแกรม ทำให้การคำนวณต่าง ๆ ในโปรแกรมทำซ้ำ ๆ กันไม่มีที่สิ้นสุด

การตรวจสอบแก้ไขโปรแกรมที่ผิดโดยใช้วิธี DUMP หรือ DEBUG คือ การพิมพ์รายละเอียดของข้อมูลทุกรายการว่าแต่ละรายมีเลขที่ (ADDRESS) เท่าไรในหน่วยความจำ (CORE MEMORY)

5. PRODUCTION หรือ VOLUME TESTING เมื่อทดสอบโปรแกรมโดยใช้ข้อมูลที่สมมุติขึ้น และแน่ใจว่าโปรแกรมถูกต้องแล้ว ก็จะนำข้อมูลจริงมาใช้กับโปรแกรม เพื่อทดสอบและรายงานตามที่ต้องการ

6. SYSTEM TESTING ภายหลังจากดำเนินการโดยใช้วิธี PRODUCTION TESTING แล้ว โปรแกรมจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบงาน ในการดำเนินการขององค์กรไม่ว่าจะเป็นด้านพาณิชย์ศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ จะต้องตรวจสอบการดำเนินงานทั้งระบบ ซึ่งหมายถึง การตรวจสอบความสัมพันธ์ของแต่ละโปรแกรม เช่น การใช้ OUTPUT จากโปรแกรมที่ 1 เป็น INPUT ในโปรแกรมที่ 2

7. PARALLEL OPERATION หมายถึง กรณีที่เปลี่ยนระบบงานใหม่ นำเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบใหม่มาทำงานควบคู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบเก่า ซึ่งผลที่ได้รับจากทั้ง 2 ระบบต้องเหมือนกัน และถือความจากระบบเก่าถูกต้องนำไปใช้ใด ส่วนผลจากระบบใหม่เพียงแต่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้อง เมื่อผลจากระบบใหม่ถูกต้องเป็นระยะเวลาพอสมควร ก็จะย้ายผลจากระบบใหม่ ส่วนผลจากระบบงานเก่าจะใช่เป็นสิ่งตรวจสอบ เมื่อระบบใหม่ถูกต้องก็จะยกเลิกระบบเก่า

ค. การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้

1. การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
2. ยอดที่ได้รับจากเครื่องคอมพิวเตอร์
3. การควบคุมเอกสาร

เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานส่วนนี้ มี

1. OPERATOR MANAGER

2. OPERATOR

3. เจ้าหน้าที่ควบคุมข้อมูล

4. บรรณารักษ์ (FILE LIBRARIAN)

OPERATOR MANAGER มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานดังนี้

1. กำหนดหมายกำหนดการของงานที่ทำและการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์
 2. จัดลำดับความสำคัญของงาน เช่น งานด้านการจัดทำบัญชีเงินเคียนและค่าง
 ซึ่ง เป็นงานที่มีความสำคัญจะต้อง ทำให้ทันเวลาก่อนสิ้นเคียน จะต้องทำงานชิ้นนี้ก่อน แมว่าจะมี
 งานอื่นที่ส่งข้อมูลมากก็ตาม

3. กำหนดเวลาในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ หน้าที่ในการบำรุงรักษา
 เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นของวิศวกรจากบริษัทขายหรือผู้ให้เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์
 หน้าที่ของ OPERATOR

1. รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูล คือการนำข้อมูลเข้าและออกจาก
 เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการนำข้อมูลซึ่งบันทึกลง CARD , TAPE , หรือ DISK เข้าเครื่อง
 คอมพิวเตอร์และนำข้อมูลออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยบันทึกลง CARD , TAPE , DISK
 และ PRINTER

2. การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น เปลี่ยน
 กระดาษที่ PRINTER เปลี่ยน TAPE เปลี่ยน DISK

3. ทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในห้องคอมพิวเตอร์ เช่น ที่ TAPE
 ที่ DISK

4. บำรุงรักษาเครื่องจักรคอมพิวเตอร์ OPERATOR จะต้องมีควมรอบคอบและ
 เข้าใจเกี่ยวกับสิ่งผิดปกติหรือปัญหาทางเทคนิคที่เกิดขึ้นกับระบบคอมพิวเตอร์ เพราะเมื่อมีปัญหา
 เกิดขึ้นจะไต่คืบสืบใจยากไขได้

5. จัดบันทึกเวลาการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
 หน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ควบคุมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลอาจจะบันทึกอยู่ในรูปของ CARD

TAPE , DISK เพื่อนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

2. ตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลที่ออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์
4. แจกจ่ายเอกสาร, ข้อมูลที่ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้อง

หน้าที่ของบรรณารักษ์

1. แยกประเภทเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ตามเนื้อหาและลักษณะการใช้งาน
2. แยกประเภท **TAPE , DISK** ให้เป็นหมวดหมู่
3. เก็บรักษาโปรแกรม
4. เก็บรักษา **TAPE , DISK**

5. จัด **TAPE , DISK , PROGRAM** ให้ **OPERATOR** ตามระบบงานที่ทำ

มาตรฐานของขั้นตอนในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ใดกำหนดขั้นตอนในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยละเอียด

1. กำหนดขอบข่ายในการปฏิบัติของ **OPERATOR** ขณะที่ทำงานอยู่ในห้องเครื่องคอมพิวเตอร์

- ตามสมมติ เพราะอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุไฟไหม้ได้ นอกจากนี้ควันและเดาบุหรือจะทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน เขียน **TAPE** และ **DISK**

- ห้องเครื่องคอมพิวเตอร์จะต้องสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดเวลา งานที่ทำเสร็จแล้วจะต้องนำออกนอกห้องทันที

- **OPERATOR** จะต้องแต่งกายให้เรียบร้อย เพราะคอมพิวเตอร์เป็นงานที่สำคัญ แม้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารอาจมาตรวจโดยไม่ทราบล่วงหน้าบ่อย ๆ

- ต้องมี **OPERATOR** อย่างน้อย 2 คน ทำงานในห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อความปลอดภัยและเป็นการควบคุมพื้นที่

- **OPERATOR** ต้องรายงานการปฏิบัติงาน

- อุปกรณ์ ข้อมูล โปรแกรม จะต้องจัดเก็บพื้นที่ที่เสร็จงาน

- **OPERATOR** จะต้องรับผิดชอบในงานที่ทำ

2. การจดบันทึกเวลาทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้ประโยชน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เต็มที่และถูกต้อง OPERATOR จะต้องจดบันทึกชั่วโมงการทำงานในถูกต้องโดยละเอียด จุดมุ่งหมายในการจดบันทึกเวลาการทำงาน คือ

- เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์ของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์กับชั่วโมงการทำงานที่จดบันทึกไว้

- สามารถเฝ้าและตรวจสอบการทำงานของ OPERATOR และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

- เพื่อประโยชน์ในการอนุมัติ ค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์

- เพื่อให้องค์กรสามารถทราบชั่วโมงการทำงาน และจำนวนเงินที่จ่ายเป็นค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

วิธีการจดบันทึกชั่วโมงทำงาน

- จดเวลาโดยใช้เวลาจากนาฬิกา

- จดเวลาโดยใช้เวลาจากการตอกบัตร เวลาจากนาฬิกา

- จดบันทึกเวลาเริ่มตนทำงานและเวลาสิ้นสุดการทำงาน

- OPERATOR ทำหน้าที่จดบันทึกชั่วโมงการทำงาน

- จดเวลาจากนาฬิกาที่ติดกับเครื่องคอมพิวเตอร์ และนาฬิกาเป็นส่วนหนึ่งของตัว

เครื่องจักรคอมพิวเตอร์

แบบฟอร์มในการจดเวลาทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่องานหรือระบบงาน

2. เวลาเริ่มตนทำงาน

3. เวลาสิ้นสุดการทำงาน

4. ชื่อ OPERATOR

3. หน้าที่ในการควบคุมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แยกหน้าที่ในการควบคุมออกดังนี้

1. กำหนดค่าลับของงานและตารางการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประจำวัน ตารางการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จะจัดทำปีละ 1 ครั้ง และแยกรายละเอียดแต่ละวัน ตารางจะมีรายละเอียดดังนี้

- ชื่องาน

- การทดสอบข้อมูลของโปรแกรม
- การแปลโปรแกรมจากภาษาคอมพิวเตอร์ เป็นภาษาเครื่องจักร
- การบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์
- การอบรมพนักงาน
- การทดสอบข้อมูล

2. การจัดทำบัญชีในการทำงานโดย SUPERVISOR ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องคอมพิวเตอร์ จะจัดทำบัญชีของงานตามตารางที่ได้จัดทำขึ้น

3. จักรายละเอียดเกี่ยวกับ INPUT , OUTPUT ในลูกตองเหมาะสมกับแต่ละงาน การจกรายละเอียดของ INPUT , OUTPUT จะมีส่วนสัมพันธ์กับการจัดทำการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ การจกรวมรวมรายละเอียด INPUT, OUTPUT เพื่อที่จะให้ส่วนประกอบของการทำงานแต่ละงานมารวมอยู่ด้วยกันและ OPERATOR สามารถทำงานได้ทันที ทำให้เกิดการประหยัดเวลา ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์จะไล่ไม่ตองรอข้อมูลในขณะที่ OPERATOR เปลี่ยน TAPE , DISK หรือ แมมฟอรัม

อุปกรณ์ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มี

- โปรแกรม
- บัตรข้อมูล
- TAPE บัตรข้อมูล
- บัตรที่ไม่ได้บันทึกข้อมูล (BLANK CARD)
- TAPE ไม่ได้บันทึกข้อมูล (BLANK TAPE)
- PRINTER

- CARRIAGE CONTROL TAPE มีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษ เป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของ PRINTER ใช้ควบคุมการเปลี่ยนหน้ากระดาษในการพิมพ์ข้อมูล

- เอกสารการปฏิบัติงาน

4. การควบคุมข้อมูล เป็นหน้าที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ OPERATOR OPERATOR จะตองตรวจสอบ OUTPUT เพื่อป้องกันการผิดพลาดของเครื่องคอมพิวเตอร์ และแน่ใจว่าใดทำงานถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ข้อมูล OUTPUT ที่เป็นจำนวนเงินก็สามารถควบคุมโดยนายอัครวม

5.2 การควบคุมรายงานที่ได้จากการทำงาน การควบคุมและแจกจ่ายรายงานของแต่ละงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นหน้าที่ของหน่วยงานควบคุมรายงาน รายงานต่าง ๆ จะช่วยลดปริมาณของข้อมูล จะต้องเพิ่มความสำคัญในการแจกจ่าย ควบคุมรายงานและข้อมูลที่เพิ่มความลับ

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของ OPERATOR OPERATOR จะต้อง

1. ต้องปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เมื่อมีข้อสงสัยของสอบถามผู้สั่งงาน
2. ต้องเฝ้าการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
3. เมื่อทำงานแต่ละงานเรียบร้อยแล้ว จะต้องส่งมอบ INPUT , OUTPUT ให้เจ้าของงาน

ง. อุปกรณ์ที่ใช้ มีส่วนสำคัญต่อการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาก อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ แบบฟอร์ม บัตรข้อมูล TAPE , DISK และเอกสารที่ต้องการใช้ ในกรณีแต่ละหน่วยงานที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แยกหน้าที่ในการจัดซื้อพัสดุ OPERATOR จะต้องเขียนใบเพื่อเบิกพัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ ถ้ามีหน่วยงานจัดซื้อพัสดุ ควบคุมข้อมูลจะทำหน้าที่ควบคุมพัสดุและจะเป็นผู้จ่ายอุปกรณ์ พัสดุที่ OPERATOR จะต้องใช้ ในการปฏิบัติงาน การควบคุมมีความสำคัญมาก เพราะถ้าขั้นตอนในการปฏิบัติงานไม่แน่นอนจะทำให้เกิดการไม่ประหยัด อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายคานพัสดุสูงและการปฏิบัติงานอาจเกิดปัญหาใดก็ตามที่กำหนดพัสดุที่จะใช้ การที่พัสดุที่ต้องการใช้ตลอดเวลาเป็นสิ่งดี เพราะการทำงานจะไม่หยุดชะงัก แต่ถ้ามีพัสดุมากเกินไปจะทำให้เงินทุนจมโดยเปล่าประโยชน์ อาจมีผลให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนได้ ควบคุมข้อมูลจะเก็บรักษาใบเบิกพัสดุ จำนวนพัสดุที่ใช้จำนวนที่ต้องเก็บรักษา ถ้ามีพัสดุมากเกินไปก็จะส่งคืนคลังพัสดุ

จ. การเก็บรักษาโปรแกรมและ TAPE เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ควบคุมโปรแกรม ซึ่งเรียกว่า บรรดารักษ์ มีลักษณะการเก็บโปรแกรมและ TAPE ตามเลขที่เช่นเดียวกับการเก็บหนังสือในห้องสมุด ไคแยกการเก็บรักษาออกดังนี้

1. การเก็บรักษาโปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้
  - เก็บรักษารายงานที่พิมพ์รายละเอียดของโปรแกรม
  - จัดโปรแกรมของงานแต่ละงานให้ OPERATOR
  - แก้ไขปรับปรุงโปรแกรมที่เปลี่ยนแปลงในหลุ่กของอยู่เสมอ

2. การเก็บรักษา TAPE

- เก็บรักษา TAPE ตามเลขที่และประเภทของงาน
- เก็บรักษารายละเอียดของข้อมูลใน TAPE ทุกม้วน
- เก็บรักษา TAPE ตามลำดับขั้นตอนและการหมุนเวียนในกำรปฏิบัติงาน
- อนุญาตให้นำ TAPE ไปใช้ใด ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ

✓ 4.6 ขั้นตอนการดำเนินงานของระบบบัญชีเงินเดือนและค่าแรงคอมพิวเตอร์

ขั้นตอนการดำเนินงานนี้จะแยกกล่าวละเอียดตามหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน ดังนี้

ผู้วิเคราะห์ปัญหา เป็นบุคคลซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นนักบัญชีที่เห็นว่าได้รับมอบหมายในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบัญชีเงินเดือนและค่าแรง ผู้วิเคราะห์ปัญหาจะต้อง

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของระบบบัญชีเงินเดือน เช่น เพื่อจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรงให้ถูกต้องและรวดเร็ว

2. ออกแบบรายงานและขอมูลที่ต้องการ เช่น ออกแบบรายงานเงินเดือนประจำเดือน ซึ่งมีขอมูลเกี่ยวกับ เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าช่วยเหลือบุตร เป็นต้น

3. ออกแบบขอมูลนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งขอมูลต่าง ๆ ไ้มาจากรายงานและเอกสาร เช่น เอกสารการอนุมัติบรรจุเป็นพนักงาน และจะพิจารณาว่าขอมูลใดเป็นขอมูลคงที่ เช่น ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และขอมูลใดเป็นขอมูลที่เปลี่ยนแปลง เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าปฏิบัติงานกะ

4. กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน เช่น กำหนดว่าหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและค่าแรง จะต้องจัดเตรียมขอมูลให้เสร็จในกำหนดเวลาใด และจะต้องจัดส่งในศูนย์คอมพิวเตอร์เมื่อใด

5. กำหนดกฎเกณฑ์ วิธีการคำนวณ สูตรต่าง ๆ ในการเขียนโปรแกรม เช่น กำหนดวิธีการคำนวณภาษีเงินได้

6. กำหนดวิธีการควบคุมขอมูลและการดำเนินงาน เช่น การตรวจสอบความถูกต้องของ

ขอมูล⁹ มีสองวิธี

- **EDITING PROGRAM** หมายถึง การเขียนโปรแกรม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของขอมูล ก่อนที่จะนำขอมูลนั้นไปใช้ ถ้านำขอมูลไปใช้โดยไม่มีการตรวจสอบก่อน จะทำให้เกิดการผิดพลาดโคมากและเสียเวลาที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ มีผลให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงไปค่าย

- **BATCH BALANCING** เป็นวิธีการตรวจสอบขอมูล โดยการเปรียบเทียบยอดรวมของขอมูลที่ไคจากเครื่องคอมพิวเตอร์กับยอดรวมที่ไคจากเครื่องบวกเลข วิธีนี้จะใช้ในกรณีที่เป็นขอมูลเกี่ยวกับจำนวนเงิน มีความสำคัญมากกว่าจำนวนรายการหรือปริมาณ

- 7. เป็นผู้ที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์คอมพิวเตอร์กับหน่วยงานจัดทำบัญชีเงินเดือนและกาแรง
- 8. วิเคราะห์คำสั่งในการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาว่าสามารถแก้ปัญหาในการดำเนินงานไคหรือไม่
- 9. วิเคราะห์รายงานที่ไครับ เพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่
- 10. จัดเตรียมขอมูลเพื่อใช้ทดสอบระบบงาน เช่น ขอมูลเกี่ยวกับเงินเดือน กาแรง กาแรงเวลา

ผู้วิเคราะห์ระบบ เป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เข้าใจขั้นตอนการทำงานและความสามารถของเครื่อง ตลอดจนระบบงานเป็นอย่างดี จะวิเคราะห์ระบบงานตอจากผู้วิเคราะห์ปัญหา เพื่อปรับปรุงระบบงานให้เหมาะสมกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ จะแก้ปัญหาโดยวิธีเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิเคราะห์ปัญหากับ PROGRAMMER ผู้วิเคราะห์ระบบเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์คอมพิวเตอร์ และต้องปฏิบัติตนดังนี้

- 1. ปรับปรุงคำสั่งในการปฏิบัติงานของผู้วิเคราะห์ระบบ จัดระบบงานโดยใช้แผนภูมิระบบงาน (**SYSTEM FLOWCHART**) แทนคำบรรยาย
- 2. ปรับปรุงขอมูลนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น ออกแบบขอมูลที่จะบันทึกองบักัร **TAPE, DISK** ว่าขอมูลแต่ละรายจะตองไคความยาวเทาไร
- 3. ปรับปรุงขอมูลออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์

การออกแบมข้อมูลนำเข้าและออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ควรเป็นบัตร **TAPE** , **DISK** ต้องเปรียบเทียบลักษณะของข้อมูล และตัวกลางที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล เช่น ถ้าข้อมูลเรียงลำดับกันตลอดก็จะต้องใช้ **TAPE** บันทึกมุด ถ้าข้อมูลไม่เรียงลำดับ การเรียกข้อมูลมาคำนวณก็ใช้เรียงลำดับ และมีข้อมูลปริมาณมาก ก็ควรใช้ **DISK** เป็นต้น

4. ปรับปรุงคำสั่งการปฏิบัติงานตามการ เขียนโปรแกรม

- วิเคราะห์ชั่วโมงใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
- สรุปคำอธิบายเกี่ยวกับโปรแกรมให้สั้น ๆ
- กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลนำเข้าและออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ในรูปของการออกแบมบัตร หรือรายงานจาก **PRINTER**
- กำหนดจุดมุ่งหมายของการ เขียนโปรแกรมแต่ละโปรแกรม
- กำหนดเครื่องมือ ตัวกลางที่ใช้บันทึกข้อมูลในการเขียนโปรแกรมว่าใช้บัตร **TAPE**

DISK หรือ **PRINTER**

- กำหนดกฎเกณฑ์ หลักในการคำนวณ
  - กำหนดวิธีการควบคุมและตรวจสอบ
5. ช่วยเหลือผู้วิเคราะห์ปัญหาปรับปรุงระบบงาน
6. จัดเตรียมข้อมูลที่ได้รับจากผู้วิเคราะห์ปัญหา เพื่อใช้ทดสอบโปรแกรม
7. ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของ **PROGRAMMER** เกี่ยวกับแผนงานทั้งระบบ

PROGRAMMER เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเครื่องจักรคอมพิวเตอร์ สามารถเขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์แผนงาน เป็นเจ้าหน้าที่สังกัดศูนย์คอมพิวเตอร์ และมีหน้าที่ดังนี้

1. เขียนแผนภูมิโปรแกรม (**PROGRAM FLOWCHART**) ทดโปรแกรม เช่น โปรแกรมคำนวณค่าดวงเวลา
2. ปรับปรุงแผนภูมิโปรแกรม (**PROGRAM FLOWCHART**) ตามข้อกำหนดที่
3. เขียนโปรแกรมด้วยภาษาคอมพิวเตอร์
4. จัดเตรียมข้อมูลเพื่อทดสอบโปรแกรม
5. ทดสอบข้อกำหนดของโปรแกรมให้ถูกต้อง

6. ทำรายงานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับโปรแกรม เพื่อให้ OPERATOR และ PROGRAMMER คนอื่นสามารถปฏิบัติงานนี้ได้

7. ช่วยเหลือโดยให้คำแนะนำและอบรม OPERATOR

8. ช่วยเหลือการดำเนินงานในกรณีที่เปลี่ยนระบบงานหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องทำงานขึ้นเดียวกันโดยในระบบงานและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่างกันพร้อมกันไป

OPERATOR ต้องมีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เอกสารขอมูลต่าง ๆ ที่นำเขาและออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ จะทำหน้าที่จัดขอมูลนำเขาเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมที่ PROGRAMMER เขียนไว้ โดยไม่ต้องเขาใจโปรแกรมเลย OPERATOR ต้องปฏิบัติดังนี้

1. เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับทำงาน
2. ต้องระมัดระวังในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้ถูกหลักเกณฑ์ เพื่อป้องกันการที่เครื่องคอมพิวเตอร์เสีย
3. ทำงานตามขั้นตอนของใบสั่งงาน
4. เมื่อปฏิบัติงานเสร็จจนจบ จะต้องส่งมอบ INPUT , OUTPUT ให้เจ้าของงาน
5. ต้องบำรุงรักษาห้องคอมพิวเตอร์ด้วย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย